

«Δριμύς ὁ χειμῶνας ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος»

Δημοσιεύτηκε στις Τετάρτη, 09 Μαρτίου 2016 10:54 | Γράφτηκε από τον/την dominique |

Αξιολόγηση Χρήστη: / 0

Χειρότερο Καλύτερο [Αξιολόγηση](#)

ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΟΜΙΛΙΑ ΙΘ΄. Εἰς τοὺς Ἁγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρας

Ἡ μνήμη τῶν ὁποίων τιμᾶται στίς 9 Μαρτίου

Ποῖος κορεσμός θὰ ἔμποροῦσε νὰ ὑπάρξῃ ἀπὸ τὴν μνήμην τῶν μαρτύρων, δι' αὐτὸν ὁ ὁποῖος ἀγαπᾷ τοὺς μάρτυρας; Διότι ἡ τιμὴ πρὸς τοὺς ἀνδρείους ἀπὸ μέρους τῶν συνδούλων τῶν, ἀποδεικνύει τὴν εὐνοίαν πρὸς τὸν κοινὸν Κύριον. Εἶναι ἄλλωστε ὀλοφάνερον ὅτι αὐτὸς ὁ ὁποῖος παραδέχεται τοὺς γενναίους ἀνδρας, δὲν θὰ ὑστερήσῃ κατὰ τὴν μίμησιν, ὅταν εὐρεθῇ εἰς παρομοίας περιστάσεις. Νὰ μακαρίσῃς ἀληθινὰ αὐτὸν πὺ ἐμαρτύρησε, διὰ νὰ γίνῃς μάρτυς κατὰ τὴν διάθεσιν, καὶ θὰ καταλήξῃς νὰ ἀζιωθῇς τοὺς ἰδίους μισθοὺς μὲ ἐκείνους, χωρὶς νὰ διωχθῇς, χωρὶς νὰ καῖς εἰς τὴν φωτιάν, χωρὶς νὰ μαστιγωθῇς. Ἡμεῖς δὲ δὲν πρόκειται νὰ θαυμάσωμεν ἓνα, οὔτε μόνον δύο, οὔτε ὁ ἀριθμὸς τῶν μακαριζομένων φθάνει μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δέκα. Ἀλλὰ σαράντα ἀνδρες, πὺ ὡσὰν νὰ εἶχαν μίαν ψυχὴν εἰς ξεχωριστὰ σώματα, μὲ μίαν σύμπνοιαν καὶ ὁμόνοιαν τῆς πίστεως, μίαν ἐπέδειξαν καὶ τὴν καρτερίαν εἰς τὰ βάσανα καὶ τὴν ἀντίστασιν, χάριν τῆς ἀληθείας. Ὅλοι ὑπῆρξαν ἓνας καὶ ἓνας· ἴσοι εἰς τὴν διάθεσιν καὶ ἴσοι εἰς τὸν ἀγῶνα. Διὰ τοῦτο καὶ μὲ τὴν ἰδίαν τιμὴν κατηξιώθησαν νὰ λάβουν τὰ στεφάνια τῆς δόξης. Ποιὸς λόγος θὰ ἔμποροῦσε νὰ περιγράψῃ τὴν ἀξίαν τῶν; Δὲν θὰ ἔπαρκοῦσαν οὔτε σαράντα γλῶσσαι νὰ ἐξυμνήσουν τὴν ἀρετὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν. Καὶ ὁμως, καὶ ἂν ἀκόμη ἦταν ἓνας ὁ τιμώμενος, θὰ ἐξαρκοῦσε νὰ νικήσῃ τὴν δύναμιν τῶν λόγων μου, πολὺ δὲ περισσότερον τώρα πὺ εἶναι τόσον μεγάλο πλῆθος, στρατιωτικὴ φάλαγγα, παράταξις δυσκολοκαταγώνιστος, ἐξ ἴσου ἀνίκητος εἰς τοὺς πολέμους καὶ ἀφθαστος εἰς τοὺς ἐπαίνους.

Ἐμπρὸς λοιπὸν τώρα, ἀφοῦ τοὺς φέρομεν ἐνώπιόν μας διὰ τῆς ἐνθυμήσεως, ἃς καταστήσωμεν κοινὴν τὴν ὠφέλειαν εἰς αὐτοὺς ποὺ εἶναι παρόντες, ἀφοῦ δεῖξωμεν πρῶτα εἰς ὅλους ὡσάν εἰς ζωγραφίαν, τὰ κατορθώματα τῶν ἀνδρῶν. Ἄλλωστε καὶ τὰ πολεμικὰ ἀνδραγαθήματα, πολλὰς φορές καὶ οἱ λογογράφοι καὶ οἱ ζωγράφοι ἐξιστοροῦν. οἱ μὲν μὲ τὸ νὰ τὰ ἐγκωμιάζουν μὲ τὸν λόγον, οἱ δὲ μὲ τὸ νὰ τὰ ζωγραφίζουσιν εἰς τοὺς πίνακας, διεγείρουν πολλοὺς πρὸς τὴν ἀνδραγαθίαν, καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δέ. Διότι αὐτὰ τὰ ὅποια ἡ ἱστοριογραφία παρουσιάζει διὰ τῆς ἀκοῆς, αὐτὰ τὰ ἴδια ἡ ζωγραφικὴ σιωπηλῶς τὰ παριστάνει διὰ τῆς μιμήσεως. Ἔτσι τώρα καὶ ἡμεῖς θὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τοὺς παρόντας τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἀφοῦ κατὰ κάποιον τρόπον φέρωμεν κάτω ἀπὸ τὰ μάτια σας τὰς πράξεις των, θὰ παρακινήσωμεν πρὸς μίμησην, αὐτοὺς ποὺ εἶναι γενναιότεροι καὶ οἰκειότεροι κατὰ τὴν διάθεσιν πρὸς αὐτοὺς. Διότι «ἐγκωμισμὸς μαρτύρων» σημαίνει προτροπὴ πρὸς ἀρετὴν, αὐτῶν ποὺ εἶναι συγκεντρωμένοι. Οἱ λόγοι διὰ τοὺς ἁγίους δὲν καταδέχονται νὰ ὑποτάσσωνται εἰς τοὺς κανόνας τῶν ἐγκωμίων. Διότι οἱ ἐγκωμισταὶ παίρνουν τὰς ἀρχὰς τῶν εὐφημιῶν, ἀπὸ τὰς ἀφορμὰς τοῦ κόσμου. Δι' αὐτοὺς ὅμως, οἱ ὅποιοι ἔχουν σταυρώσει τὸν κόσμον, πῶς ἢμπορεῖ, κάτι ποὺ προέρχεται ἀπὸ αὐτόν, νὰ δώσῃ ἀφορμὴν δι' ὑπερηφάνειαν; Οἱ ἅγιοι δὲν εἶχαν μίαν πατρίδα. Διότι ὁ καθένας κατήγετο ἀπὸ διαφορετικὴν πατρίδα. Τί λοιπὸν; θὰ τοὺς εἴπωμεν ἀπάτριδας, ἢ οἰκουμενικοὺς πολίτας; Διότι ὅπως εἰς τὰς συνεισφορὰς ἀπὸ τοὺς ἐράνους, αὐτὰ ποὺ ἔχουν προσφερθῆ ἀπὸ τὸν καθένα, γίνονται κοινὰ εἰς αὐτοὺς ποὺ τὰ προσέφεραν, ἔτσι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν μακαρίων τούτων ἀνδρῶν, τοῦ καθενὸς ἡ πατρίδα εἶναι κοινὴ δι' ὅλους. καὶ ὅλοι προερχόμενοι ἀπὸ παντοῦ, ἀνταποδίδουν ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον τὴν πατρίδα ποὺ τοὺς προσέφεραν. Ἄλλωστε διατὶ πρέπει νὰ ἀναζητοῦμεν τὰς εὐρισκομένας εἰς τὴν ὕλην πατρίδας, ἐνῶ εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωμεν ποία εἶναι ἡ τωρινὴ πατρίδα τους; Πόλις λοιπὸν μαρτύρων εἶναι ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ τῆς ὁποίας ὁ Θεὸς εἶναι ὁ τεχνίτης καὶ ὁ δημιουργός. Εἶναι ἡ ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἡ ἐλευθέρα, ἡ μητέρα τοῦ Παύλου καὶ ὄλων ἐκείνων ποὺ εἶναι ὅμοιοι μὲ αὐτόν. Τὸ ἔθνος, αὐτὸ μὲν ποὺ εἶναι ἀνθρώπινον, εἶναι διάφορον διὰ τὸν καθένα, τὸ πνευματικὸν ὅμως ἔθνος εἶναι ἓνα δι' ὅλους. Διότι ὁ Θεὸς εἶναι κοινὸς πατέρας αὐτῶν, καὶ ὅλοι εἶναι ἀδελφοί, ἂν καὶ δὲν ἔχουν γεννηθῆ ἀπὸ ἓνα πατέρα καὶ μίαν μάνναν, ἀλλ' ἔχουν συναρμοσθῆ ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον εἰς τὴν ὁμόνοιαν διὰ τῆς ἀγάπης μὲ τὴν υἰοθεσίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἔτοιμος χορός! Μεγάλῃ συνδρομῇ αὐτῶν ποὺ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας δοξάζουν τὸν Κύριον! Δὲν ἔχουν μαζευθῆ ἓνας-ἓνας, ἀλλὰ ὅλοι μαζί ἔχουν μετατεθῆ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν. Ποιὸς ὅμως εἶναι ὁ τρόπος αὐτῆς τῆς μεταθέσεως; Αὐτοὶ ἐπειδὴ ὑπερεῖχαν καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας, καὶ κατὰ τὴν δύναμιν ἀπὸ ὅλους τοὺς συνομήλικας των, ἐτάχθησαν νὰ ὑπηρετοῦν εἰς τὰς στρατιωτικὰς τάξεις. Λόγω δὲ τῆς πολεμικῆς πείρας καὶ τῆς ψυχικῆς γενναιότητος, εἶχαν λάβει κίολας τὰς πρώτας τιμὰς ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος, καὶ ἦταν ξακουστοὶ εἰς ὅλους διὰ τὴν ἀνδρείαν των.

Ὅταν δὲ ἐξηγγέλθη ἐκεῖνο τὸ ἄθεον καὶ ἀσεβὲς διάταγμα, νὰ μὴ ὁμολογοῦν πίστιν εἰς τὸν Χριστόν, ἢ διαφορετικὰ νὰ τιμωροῦνται, ἠπειλεῖτο δὲ κάθε εἶδος τιμωρίας καὶ εἶχε ξεσηκωθῆ πολὺς καὶ ἄγριος ὁ θυμὸς ἀπὸ μέρους τῶν ἀδίκων δικαστῶν ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν, ἐμηχανορραφοῦντο δὲ ἐπιβουλαὶ καὶ δολοπλοκίαι ἐναντίον των, καὶ ἐπενοοῦντο ποικίλα εἶδη

βασανισμού, -και οι βασανιστῆς ἦταν ἀπολύτως ἀναγκαῖοι-, ἡ φωτιά ἦταν ἐτοιμασμένη, τὸ ξίφος ἀκονισμένον, ὁ σταυρὸς εἶχε στηθῆ, ὁ λάκκος, ὁ τροχός, τὰ μαστῖγια ἐτοιμα: καὶ ἄλλοι μὲν ἔφευγαν εἰς τὴν ἐρημίαν, ἄλλοι δὲ ὑπέκυπταν καὶ ἐπροσκυνοῦσαν τὰ εἶδωλα, ἄλλοι δὲ ἐκλονίζοντο, μερικοὶ δὲ κατετρόμαζαν καὶ μὲ μόνην τὴν δοκιμασίαν τῆς ἀπειλῆς, ἄλλοι δὲ ἀφοῦ ἤρχοντο κοντὰ εἰς τὰ δεινὰ ἐτρελλαίνοντο, ἄλλοι δὲ μόλις ἔμβαιναν εἰς τὸν ἀγῶνα, ἔπειτα ἀδυνατοῦσαν νὰ ὑπομείνουν ὡς τὸ τέλος τὰ βασανιστήρια, διότι ἐλύγιζαν εἰς τὸ μέσον περίπου τῆς ἀθλήσεως, ὅπως αὐτοὶ ποὺ κλυδωνίζονται εἰς τὴν θάλασσαν καὶ καταποντίζονται ἀκόμη καὶ αὐτὰ τὰ ἐμπορεύματα τοῦ μόχθου των. Τότε λοιπὸν οἱ ἀνίκητοι καὶ γενναῖοι στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, παρουσιασθέντες εἰς τὸ μέσον, ἐνῶ ὁ ἄρχων τοὺς ἐπεδείκνυε τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως καὶ ἀπαιτοῦσε τὴν ὑπακοήν, μὲ θαρρετὴν τὴν φωνήν, μὲ θάρρος καὶ γενναϊότητα, χωρὶς νὰ φοβηθοῦν τίποτε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔβλεπαν, χωρὶς νὰ τρομάξουν ἀπὸ τὰς ἀπειλὰς, ὠμολόγησαν ὅτι εἶναι Χριστιανοί. Ὡ μακάριοι γλῶσσαι, ποὺ ἀφήκατε ἐκείνην τὴν ἱερὰν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἀέρας μὲν ποὺ τὴν ἐδέχθη ἠγάσθη, οἱ Ἄγγελοι δὲ ποὺ τὴν ἤκουσαν τὴν ἐπεκρότησαν, ὁ διάβολος μαζί μὲ τὰ δαιμόνια ἐπληγώθη, ὁ δὲ Κύριος τὴν κατέγραψεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς!

Ὁ καθένας λοιπὸν παρουσιασθεὶς εἰς τὸ μέσον εἶπεν «εἶμαι Χριστιανός». Καὶ ὅπως εἰς τὰ στάδια αὐτοὶ ποὺ προσέρχονται εἰς τὴν ἄθλησιν, λέγουν συγχρόνως καὶ τὰ ὀνόματά τους, καὶ μεταβαίνουν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀγωνίσματος, ἔτσι λοιπὸν καὶ αὐτοὶ τότε, ἀφοῦ περιεφρόνησαν τὰ ὀνόματα μὲ τὰ ὁποῖα τοὺς εἶχαν ὀνομάσει ἀπὸ τὴν γέννησίν των, ὁ καθένας ὠνόμαζε τὸν ἑαυτὸν του ἀπὸ τὸ κοινὸν ὄνομα τοῦ Σωτῆρος. καὶ ὅλοι ἔκαμναν τὸ ἴδιον μὲ τὸ νὰ συνδέῃ ὁ ἐπόμενος τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὸν προηγούμενον. Ὡστε ὅλοι εἶχαν ἓνα ὄνομα, διότι δὲν ἦταν πιά ὁ δεῖνα ἢ ὁ τάδε, ἀλλ' ὅλοι ὠνομάζοντο Χριστιανοί. Τί λοιπὸν ἔπραττεν ὁ τότε κυρίαρχος; Διότι ἦταν φοβερὸς καὶ πολυμήχανος εἰς τὸ νὰ μεταχειρίζεται τὰς κολακείας, καὶ νὰ μεταπειθῇ μὲ τὰς ἀπειλὰς. Κατ' ἀρχὴν τοὺς ἐδελέαζε μὲ τὰς κολακείας, προσπαθώντας νὰ παραλύσῃ τὸν τόνον τῆς πίστεως. Μὴ χαραμίζετε τὰ νειάτα σας καὶ ἀνταλλάσσετε τὴν γλυκεῖαν αὐτὴν ζωὴν μὲ τὸν ἀγῶνα θάνατον. Διότι εἶναι πρᾶγμα ἀνάρμοστον, αὐτοὶ ποὺ ἔχουν συνηθίσει νὰ ἀριστεύουν εἰς τοὺς πολέμους, νὰ πεθαίνουν τὸν θάνατον τῶν κακούργων. Κοντὰ εἰς αὐτὰ ὑπέσχετο καὶ χρήματα. Ἄλλα δὲ προσέφερε, δηλαδὴ τὰς βασιλικὰς τιμὰς καὶ τὰς ἀπονομὰς τῶν ἀξιομάτων καὶ μὲ μυρίας ἐπινοήσεις τοὺς ἐδελέαζεν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐκάμττοντο μὲ τὴν δοκιμασίαν αὐτὴν, ἐχρησιμοποιοῖε τὸ ἄλλο εἶδος τῶν τεχνασμάτων. Τοὺς ἀπειλοῦσε μὲ πληγὰς καὶ θανάτους, καὶ μὲ δοκιμασίαν ἀθεραπεύτων κακῶν. Καὶ αὐτὰ μὲν ἔπραττεν αὐτός. Ποῖα ὅμως ἦταν τὰ ἔργα τῶν μαρτύρων; Διατί, λέγουν, μᾶς δελεάζεις, ὦ θεομάχε, νὰ ἀποστατήσωμεν ἀπὸ τὸν ζῶντα Θεόν, καὶ νὰ δουλεύωμεν εἰς τοὺς καταστρεπτικούς δαίμονας, μὲ τὸ νὰ μᾶς προτείνης τὰ ἀγαθὰ σου; Τί προσφέρεις τόσα πολλά, ὅσα φροντίζεις νὰ ἀφαιρέσης; Μισῶ τὴν δωρεὰν ποὺ προξενεὶ ζημίαν. Δὲν δέχομαι τὴν τιμὴν ποὺ εἶναι μητέρα τῆς ἀτιμίας. Προσφέρεις χρήματα ποὺ παραμένουν ἐδῶ, καὶ δόξαν ποὺ μαραίνεται. Μὲ κάμνεις γνωστὸν εἰς τὸν βασιλέα, ἀλλὰ μὲ ἀποξενώνεις ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν Βασιλέα. Διατί μὲ τσιγκουνιὰν προτείνεις ὀλίγα ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου; Ἡμεῖς ὀλόκληρον τὸν κόσμον περιεφρονήσαμεν. Αὐτὰ ποὺ βλέπομεν δὲν εἶναι ἀντάξια τῆς ποθητῆς ἐλπίδος μας. Βλέπεις τὸν οὐρανὸν αὐτόν, πόσον καλὸς εἶναι εἰς τὸ νὰ τὸν βλέπῃς, καὶ πόσον μέγας; Καὶ τὴν γῆν πόσον μεγάλη εἶναι; Καὶ τὰ ἀξιοθαύμαστα ἐπάνω εἰς αὐτήν; Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δὲν ἐξισώνεται μὲ τὴν μακαριότητα τῶν δικαίων. Διότι ὅλα αὐτὰ παρέρχονται. Τὰ ἰδικὰ μας ὅμως παραμένουν αἰώνια. Μίαν χάριν ποθῶ, τὸ στεφάνι τῆς δικαιοσύνης. Μίαν δόξαν λαχταρῶ, αὐτὴν τῆς οὐρανόου βασιλείας. Εἶμαι φιλόδοξος διὰ τὴν οὐρανόου τιμὴν. Μίαν δὲ τιμωρίαν φοβοῦμαι, αὐτὴν τῆς κολάσεως. Ἐκεῖνο τὸ πῦρ εἶναι δι' ἐμὲ φοβερὸν, αὐτὸ δὲ ποὺ ἀπειλεῖται ἀπὸ σᾶς εἶναι ὁμόδουλον. Γνωρίζεις νὰ σέβεται αὐτοὺς ποὺ περιφρονοῦν τὰ εἶδωλα. Τὰ κτυπήματά σας τὰ λογαριάζω σὰν παιδικὰ βέλη. Διότι κτυπᾶς τὸ σῶμα, ποὺ ἐὰν ἀνθέξῃ περισσότερο, στεφανώνεται λαμπρότερα. Ἐὰν δὲ γρηγορώτερα ὑποκύψῃ, φεύγει ἀπαλλαγμένον ἀπὸ δικαστᾶς τόσον σκληροῦς, οἱ ὁποῖοι ἐνῶ ἔχετε ἀναλάβει τὴν ὑπηρεσίαν τῶν σωμάτων, φιλοδοξεῖτε νὰ κυριαρχήσετε καὶ ἐπάνω εἰς τὰς ψυχὰς. Σεῖς οἱ ὁποῖοι βεβαίως, ἐὰν δὲν τιμηθῆτε περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν Θεόν μας, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι ὑβρίζεσθε ἀπὸ ἡμᾶς εἰς τὸ ἔπακρον, δυσανασχετεῖτε, καὶ ἀπειλεῖτε τὰς φοβερὰς αὐτὰς τιμωρίας, μὲ τὸ νὰ κατηγορῆτε τὴν πίστιν μας ὡς ἔγκλημα. Ἄλλ' ὅμως δὲν θὰ εὔρετε δειλοὺς, οὔτε φιλοτομαριστᾶς, οὔτε εὐκολοτρομάκτους, λόγῳ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν. Νά, ἡμεῖς εἴμεθα ἔτοιμοι καὶ νὰ τροχισθοῦμεν καὶ νὰ στρεβλωθοῦμεν καὶ νὰ κατακαοῦμεν καὶ νὰ καταδεχοῦμεν κάθε εἶδος ἀπὸ τὰ βασανιστήρια.

Ὅταν δὲ ἐκεῖνος ὁ ἀλαζών καὶ βάρβαρος ἤκουσεν αὐτὰ, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τὸ θάρρος τῶν ἀνδρῶν καὶ βράζων ἀπὸ τὸν θυμὸν του, ἐσκέπτετο, τί τρόπον θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐξεύρῃ, ὥστε νὰ κάμῃ δι' αὐτοὺς καὶ διαρκὴ καὶ πικρὸν τὸν θάνατον. Εὐρῆκε λοιπὸν τὸν τρόπον. Καὶ κυττάζετε πόσον εἶναι φοβερὸς Ἄφοῦ δηλαδὴ παρετήρησε προσεκτικὰ τὸ κλῆμα τῆς χώρας, ὅτι ἦταν ψυχρόν, καὶ ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους ἦταν χειμῶνας, καὶ παρεφύλαξε νὰ εἶναι νύκτα κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ψῦχος ἐπιτείνεται πολὺ, ἄλλωστε δὲ τότε κατ' αὐτὴν ἐφυσοῦσε καὶ βοριάς, τοὺς διέταξεν ὅλους, ἀφοῦ ξεγυμνωθοῦν εἰς τὸ ὕπαιθρον, νὰ πεθάνουν εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ἀπὸ τὴν παγωνίαν. Ἐξάπαντος δὲ γνωρίζετε, ὅσοι ἔχετε πεῖραν ἀπὸ τὸν χειμῶνα, πόσον ἀνυπόφορον εἶναι τὸ βασανιστικὸν αὐτὸ εἶδος. Διότι εἰς τοὺς ἄλλους δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δειχθῇ, παρὰ εἰς αὐτοὺς ποὺ ἔχουν τὰ παραδείγματα αὐτῶν ποὺ λέγομεν ἐκ τῶν προτέρων ἀποκείμενα μέσα τῶν ἀπὸ τὴν ἴδιαν τὴν πεῖραν. Διότι, τὸ σῶμα ποὺ θὰ ἐκτεθῇ εἰς τὸ ψῦχος, κατ' ἀρχὴν μὲν, ἐνῶ τὸ αἷμα πῆζει, γίνεται ὀλόκληρον μαυροκίτρινον, ἔπειτα δὲ χοροπηδᾷ καὶ ἀνατινίσσεται πρὸς τὰ ἐπάνω, ἐνῶ τὰ δόντια κτυποῦν, αἱ ἴνες συσπῶνται καὶ ὅλον τὸ σῶμα χωρὶς νὰ θέλῃ συσπᾶται. Κάποιος δὲ τσουχερὸς πόνος, καὶ πόνος ἀνείπωτος, ποὺ φθάνει ὡς τὸν μυελὸ τῶν ὀστέων, κάμνει δυσκολοβάστακτον τὸ αἶσθημα εἰς αὐτοὺς ποὺ παγώνουν. Ἐπειτα ἀκρωτηριάζεται, ἐνῶ τὰ ἄκρα καίονται, ὡσὰν ἀπὸ φωτιά. Διότι μὲ τὸ νὰ ἀπομακρύνεται ἡ θερμότης ἀπὸ τὰ ἄκρα τοῦ σώματος, καὶ νὰ φεύγῃ συγχρόνως εἰς τὸ βάθος, ἀφήνει νεκρὰ μὲν τὰ μέρη ἀπ' ὅπου ἀπεμακρύνθη, παραδίδει δὲ εἰς δυνατοὺς πόνους αὐτὰ πρὸς τὰ ὁποῖα ὑποχωρεῖ, ἐνῶ ὁ θάνατος πλησιάζει ὀλίγον κατ' ὀλίγον μὲ τὸ πάγωμα. Τότε λοιπὸν κατεδικάσθησαν νὰ διανυκτερεύουν ὑπαίθριοι, ὅταν ἡ μὲν λίμνη, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ πόλις εἶναι κτισμένη, καὶ μέσα εἰς τὴν ὁποίαν οἱ ἅγιοι ἠγωνίζοντο τὰ ἀγωνίσματα αὐτὰ, ἦταν ἵπποδρόμιον εἰς τὸ ὁποῖον τὴν εἶχε μεταβάλλει ἡ παγωνία, καὶ ποὺ ἀπὸ τὸ κρῦον εἶχε μεταβληθῇ εἰς ξηρὰν, μὲ ἀσφάλειαν προσεφέρετο εἰς τοὺς περιοίκους νὰ περιπατοῦν εἰς τὴν ἐπιφάνειάν της. Τὰ δὲ ποτάμια ποὺ συνεχῶς ἔρρεαν, ἀφοῦ ἐπάγωσαν, ἐσταμάτησαν τὴν ροὴν των, καὶ ἡ ἀπαλὴ φύσις τοῦ νεροῦ μετεβλήθη εἰς τὴν σκληρότητα τῶν λίθων. Σφοδρὰ δὲ φουσημάτα τοῦ βοριά ἔσπρωχναν κάθε τι τὸ ἔμψυχον εἰς τὸν θάνατον.

Τότε λοιπόν αφού ήκουσαν την προσταγήν (καί να παρατηρήσης ἐδῶ, παρακαλῶ, τὸ ἀνίκητον φρόνημα τῶν ἀνδρῶν), εὐχαρίστως ὁ καθένας ἔβγαλεν ἀπὸ ἐπάνω του καὶ τὸν τελευταῖον χιτῶνα, καὶ ἐβάδιζαν διὰ τὸ πεθάνουν τὸν θάνατον τοῦ ψύχους, προτρέποντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ὡσάν εἰς διαρπαγὴν λαφύρων. Ἄς μὴ βγάλωμεν, ἔλεγαν, τὸ ἔνδυμα, ἀλλὰ νὰ ἀποβάλλωμεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, αὐτὸν ποῦ φθείρεται σύμφωνα μὲ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης. Σὲ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε, διότι μαζί μὲ τὸ ἱμάτιον τοῦτο ἀποβάλλομεν καὶ τὴν ἁμαρτίαν. Αὐοῦ ἐξ αἰτίας τοῦ φιδιοῦ τὸ ἐφορέσαμεν, ἄς τὸ βγάλωμεν διὰ τὸν Χριστόν. Ἄς μὴ κρατήσωμεν τὰ ἱμάτια, πρὸς χάριν τοῦ παραδείσου ποῦ ἐχάσαμεν. Τί θὰ ἀνταποδώσωμεν εἰς τὸν Κύριον; Καὶ ὁ Κύριός μας ἐξεγυμνώθη. Τί εἶναι πῶς μεγάλη τιμὴ διὰ τὸν δοῦλον, ἀπὸ τὸ νὰ πάθῃ αὐτὰ ποῦ ἔπαθεν ὁ Κύριος του; καὶ μάλιστα ἡμεῖς εἴμεθα ἐκεῖνοι, ποῦ ἐξεγυμνώσαμεν καὶ τὸν ἴδιον τὸν Κύριον. Διότι τὸ ἐγγεῖρημα ἐκεῖνο ἦταν ἔργον τῶν στρατιωτῶν. Ἐκεῖνοι ἐξεγύμνωσαν τὸν Κύριον καὶ ἐμοίρασαν τὰ ἱμάτιά του. θὰ ἐξαλείψωμεν λοιπὸν ἀπὸ μόνοι μας τὴν κατηγορίαν ποῦ ἔχει καταγραφῆ εἰς βάρους μας. Ὁ χειμῶν εἶναι δριμύς, ἀλλὰ γλυκὺς ὁ παράδεισος. Τὸ πάγωμα ὀδυνηρὸν, ἀλλὰ γλυκεῖα ἡ ἀνάπαυσις. Ἄς ἄναμείνωμεν λιγάκι, καὶ ὁ κόλπος τοῦ πατριάρχου θὰ μᾶς περιθάλψῃ· θὰ ἀνταλλάξωμεν μίαν νύκτα μὲ ὀλόκληρον τὴν αἰωνιότητα. Ἄς κατακαοῦν τὰ πόδια, διὰ τὸν χορεύουν διαρκῶς μαζί μὲ τοὺς ἀγγέλους. Ἄς ἀποκοποῦν τὰ χέρια, διὰ τὸν ἔχουν παρηρσίαν νὰ ὑψώνωνται πρὸς τὸν Δεσπότην. Πόσοι ἀπὸ τοὺς στρατιώτας μας δὲν ἔπεσαν εἰς τὴν μάχην, μὲ τὸ νὰ τηροῦν τὴν πίστιν εἰς τὸν φθαρτὸν βασιλέα; Ἡμεῖς δὲ διὰ τὴν πίστιν εἰς τὸν ἀληθινὸν Βασιλέα, δὲν θὰ χαρίσωμεν τὴν ζωὴν αὐτῆν; Πόσοι ἀπὸ τοὺς κακούργους ἐθανατώθησαν, ἀφοῦ συνελήφθησαν δι' ἄδικήματα; Ἡμεῖς δὲ δὲν θὰ ὑποφέρωμεν τὸν θάνατον χάριν τῆς δικαιοσύνης; Ἄς μὴ ξεστρατήσωμεν, ὡς στρατιῶται, ἄς μὴ δώσωμεν τὰ νῶτα μας εἰς τὸν διάβολον. Σάρκες εἶναι, ἄς μὴ λυπηθοῦμεν. Ἐπειδὴ πρέπει ἐξάπαντος νὰ πεθάνωμεν, ἄς πεθάνωμεν διὰ τὴν ζωὴν. «Ἄς γίνῃ, Κύριε, ἡ θυσία μᾶς ἐνώπιόν σου». Καὶ μακάρι νὰ γίνωμεν δεκτοὶ «ὡς ζωντανὴ θυσία» ἢ, εὐάρεστος εἰς σέ, μὲ τὸ νὰ γίνωμεν ὀλοκαυτώματα διὰ μέσου τοῦ ψύχους τούτου, καλὴ προσφορά, καινούργια θυσία, ποῦ προσφέρεται ὄχι ἐπάνω εἰς τὴν φωτιὰν ἀλλὰ μὲ τὸ ψῆχος. Αὐτὰ τὰ παρακλητικὰ λόγια μεταδίδοντες ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον καὶ προτρέποντες ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ὡσάν νὰ ἐκτελοῦν κάποια προφυλακὴν εἰς τὸν πόλεμον, περιεφρονοῦσαν τὴν νύκτα. Ὑπέμεναν τὰ παρόντα μὲ γενναιότητα, ἔχαιραν διὰ τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθὰ καὶ περιεφρονοῦσαν τοὺς ἐχθρούς. Ὅλων δὲ μία ἦταν ἡ εὐχή. Σαράντα ἐμβήκαμεν εἰς τὸ στάδιον, μακάρι, Δέσποτα, σαράντα νὰ στεφανωθοῦμεν. Ἄς μὴ λειψῇ οὔτε ἕνας ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν. Εἶναι τίμιος αὐτός, τὸν ὁποῖον ἐτίμησες μὲ τὴν νηστείαν τῶν σαράντα ἡμερῶν, διὰ τοῦ Ὁποίου ἡ νομοθεσία εἰσηλθεν εἰς τὸν κόσμον. Μὲ νηστείαν ἐπὶ σαράντα ἡμέρας ὁ Ἡλίας ἀφοῦ παρεκάλεσε τὸν Κύριον, ἐπέτυχεν νὰ τὸν ἴδῃ. Καὶ τέτοια μὲν ἦταν ἡ εὐχὴ ἐκεῖνων. Ἕνας δὲ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν ἀφοῦ ἐλύγισεν εἰς τὰ δεινὰ, ἔφυγεν ὡς λιποτάκτης, καὶ ἄφησεν ἀπαρηγόρητον πένθος εἰς τοὺς ἀγίους. ὁ Κύριος ὁμοῦς δὲν ἐπέτρεψε νὰ γίνουσι ἀτελεσφόρητοι αἱ παρακλήσεις των. Διότι ἐκεῖνος ποῦ εἶχεν ἀναλάβει τὴν φρουρῆσιν τῶν μαρτύρων, θερμαινόμενος πλησίον εἰς κάποιο φυλάκιον, παρετήρει αὐτὸ ποῦ ἔμελλε νὰ γίνῃ, ἔτοιμος διὰ τὸ δεχθῆν αὐτοὺς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ποῦ θὰ κατέφευγαν. Πράγματι καὶ τοῦτο πάλιν ἐπενοήθη, νὰ εἶναι δηλαδὴ κοντὰ ἐκεῖ λουτρόν, διὰ τὸν ὑπόσχεται ταχῆαι τὴν βοήθειαν εἰς αὐτοὺς ποῦ θὰ μετανοοῦσαν. Αὐτὸ ὁμοῦς κατὰ τρόπον κακούργου ἐπενοήθη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Νὰ ἐξεύρουν δηλαδὴ τέτοιον τόπον κοντὰ εἰς τὸ μαρτύριον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ἔτοιμος περιποίησις ἔμελλε νὰ ἐξοδετερώνη τὴν ἀντίστασιν τῶν ἀγωνιζομένων. Αὐτὸ ἀνεδείκνυε λαμπροτέραν τὴν ὑπομονὴν τῶν μαρτύρων. Διότι ὑπομονητικὸς δὲν εἶναι αὐτὸς ποῦ δὲν ἔχει τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλὰ αὐτὸς ποῦ ἔχει ἄφθονα τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὑπομένει τὰ δεινὰ!

Καθ' ὃν χρόνον δὲ οἱ μὲν ἠγωνίζοντο, αὐτὸς δὲ παρετηροῦσε τὴν ἔκβασιν, εἶδε παράδοξον θέαμα· Δυνάμεις νὰ κατεβαίνουν ἀπὸ τὸν οὐρανόν, καὶ τρόπον τινὰ νὰ διανέμουν εἰς τοὺς στρατιώτας μεγάλα δῶρα ἀπὸ τὸν Βασιλέα. Αὐταὶ εἰς ὅλους μὲν τοὺς ἄλλους ἐμοίραζαν τὰ δῶρα, ἕνα δὲ μονάχα ἄφησαν ἀβράβευτον, διότι τὸν ἔκριναν ἀνάξιον διὰ τὰς οὐρανίους τιμὰς. Αὐτὸς ἀμέσως ἀφοῦ ἐλύγισεν εἰς τὰ βασανιστήρια, ἐλιποτάκτησε πρὸς τοὺς ἀντιπάλους. Ἦταν ἐλεεινὸν θέαμα διὰ τοὺς δικαίους. Ὁ στρατιώτης νὰ γίνῃ φυγᾶς, ὁ ὑπονήφιος διὰ τὸ βραβεῖον νὰ γίνῃ αἰχμάλωτος, τὸ πρόβατον τοῦ Χριστοῦ νὰ ἀρπαγῆ ἀπὸ τὰ θηρία. Καὶ τὸ πῶς θλιβερὸν βέβαια ἦταν ὅτι καὶ ἠστόχησεν εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, καὶ δὲν ἀπῆλαυσε τὴν παροῦσαν, διότι ἀμέσως ἡ σάρκα μὲ τὴν ἐπαρῆν τοῦ θερμοῦ διελύθη. Καὶ αὐτὸς μὲν ποῦ ἠγάπησε τὴν ζωὴν, ἔπεσεν, ἡμάρτησε χωρὶς κανένα κέρδος· ὁ δῆμιος ὁμοῦς, μόλις τὸν εἶδε νὰ ξεπέφτῃ ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ λουτρόν, ἔλαβεν ὁ ἴδιος τὴν θέσιν τοῦ λιποτάκτου, καὶ ἀφοῦ ἀπέβαλε τὰ ρούχα του, ἀνέμιχθη μὲ τοὺς γυμνοὺς, κραυγάζοντας τὴν ἰδίαν φωνὴν μὲ τοὺς Ἁγίους «εἴμαι Χριστιανός». Καὶ μὲ τὴν ἀπότομον μεταβολὴν ἐξέπληξε αὐτοὺς ποῦ παρίσταντο, καὶ ἀνεπλήρωσε τὸν ἀριθμὸν καὶ μὲ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑαυτοῦ του, ἐπαρηγόρησε τὴν λύπην των δι' ἐκεῖνον ποῦ ἀπὸ ἀδυναμίαν ἐκάμφθη. Ἔτσι ἐμιμήθη τοὺς στρατιώτας ποῦ ἀγωνίζονται εἰς τὴν στρατιωτικὴν παράταξιν, καὶ οἱ ὁποῖοι ἀμέσως συμπληρῶνουν τὴν θέσιν αὐτοῦ ποῦ ἔπεσεν εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, ὥστε νὰ μὴ διαρραγῆ ὁ συνασπισμὸς τους μὲ αὐτὸν ποῦ ἔλειψε. Τέτοιαν λοιπὸν πρᾶξιν ἔκαμε καὶ αὐτός! Εἶδε τὰ οὐράνια θαύματα, ἐγνώρισε τὴν ἀλήθειαν, προσέφυγεν εἰς τὸν Δεσπότην καὶ συνηριθμήθη μὲ τοὺς μάρτυρας. Ἐπανελάβε τὴν πρᾶξιν τῶν μαθητῶν. Ἀπεχώρησεν ὁ Ἰούδας, καὶ εἰς τὴν θέσιν του ἦλθεν ὁ Μαθθίας. Ἔγινε μιμητὴς τοῦ Παύλου. Αὐτὸς ποῦ χθὲς ἦταν διώκτης, σήμερον γίνεται κήρυξ τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ αὐτὸς εἶχεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν τὴν κλήσιν καὶ «ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε διὰ μέσου ἀνθρώπου». Ἐπίστευσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου μᾶς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐβαπτίσθη εἰς αὐτόν, ὄχι ἀπὸ ἄλλον, ἀλλὰ μὲ τὴν πίστιν του. Ὅχι εἰς τὸ νερόν, ἀλλὰ εἰς τὸ αἷμα του.

Καὶ ἔτσι ὅταν ἐξημέρωσε, ἐνῶ ἐζοῦσαν ἀκόμη, ἐρρίφθησαν εἰς τὴν φωτιάν, καὶ τὰ λείψανα ἀπὸ τὴν φωτιάν, τὰ ἔρριψαν εἰς τὸ ποτάμι, ὥστε ἡ ἄθλησις τῶν μακαρίων ἐπέρασεν ἀπὸ ὀλόκληρον τὴν κτίσιν. Ἠγωνίσθησαν εἰς τὴν γῆν, ὑπέμειναν εἰς τὸν ἀέρα, ἐρρίφθησαν εἰς τὴν φωτιάν, καὶ τέλος, τοὺς ἐδέχθη τὸ νερόν. Ἰδικὸς των εἶναι ὁ λόγος· «ἐπεράσαμεν ἀπὸ τὴν φωτιάν καὶ τὸ νερόν, καὶ μᾶς ἔβγαλεν εἰς ἀνάπαυσιν». Αὐτοὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποῦ περιέβαλαν τὴν χώραν μας, ὡσάν κάποιοι συνεχεῖς πύργοι, προσφέροντες ἀσφάλειαν ἀπὸ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν ἐχθρῶν. Δὲν περιώρισαν τοὺς ἑαυτοὺς των εἰς ἕνα τόπον, ἀλλ' ἔχουν γίνῃ κίολας φίλοι εἰς πολλὰς περιοχὰς καὶ κοσμοῦν πολλὰς πατρίδας. Καὶ τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι δὲν ἐπισκέπτονται ὁ καθένας χωριστὰ αὐτοὺς ποῦ τοὺς δέχονται, ἀλλ' ὅλοι μαζί ὡς χορὸς, ἠνωμένοι μεταξὺ των. Ὡς τί θαῦμα! Οὔτε εἶναι ἐλλειπεῖς εἰς τὸν ἀριθμὸν, οὔτε ἐπιδέχονται προσθήκην. Ἐὰν τοὺς διαίρεσης εἰς ἑκατόν, δὲν βγαίνουν ἔξω ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τους· ἐὰν εἰς ἕνα τοὺς μαζεύσης, καὶ ἔτσι σαράντα παραμένουν, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ τὴν φύσιν τοῦ πυρός. Διότι καὶ ἐκεῖνη προχωρεῖ πρὸς αὐτὸν ποῦ τὸ ἀνάπτει, καὶ ὅλον μένει εἰς αὐτὸν ποῦ τὸ ἔχει. Καὶ οἱ σαράντα μάρτυρες καὶ ὅλοι μαζί εἶναι, καὶ εὐρίσκονται ὅλοι εἰς τὸν καθένα. Αὐτοὶ εἶναι ἡ πλοῦσια εὐεργεσία, ἡ χάρις ποῦ δὲν ἐξοδεύεται, εἶναι ἐτοιμὴ βοήθεια τῶν Χριστιανῶν, ἐκκλησία μαρτύρων, στρατὸς τροπαιοφόρων, χορὸς ἀπὸ δοξολογοῦντες. Τί θὰ

ἔπραττες διὰ τὸ εὐρησθῆναι ἕνα πού νὰ παρακαλῆ διὰ σὲ τὸν Κύριον; Σαράντα εἶναι, πού ἀναπέμπουν σύμφωνον προσευχὴν. «Ὅπου εἶναι μαζεμένοι δύο ἢ τρεῖς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ἐκεῖ ὑπάρχει ὁ Κύριος ἀνάμεσα εἰς αὐτούς». Ὅπου ὅμως εἶναι σαράντα, ποιὸς ἀμφιβάλλει διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Θεοῦ; Αὐτὸς πού θλίβεται καταφεύγει εἰς τοὺς σαράντα, αὐτὸς πού εὐφραίνεται πρὸς αὐτοὺς σπεύδει ὁ ἕνας μὲν διὰ τὸ εὐρησθῆναι λύσιν εἰς τὰς δυσκολίας, ὁ ἄλλος δὲ διὰ τὸ διαφυλάξῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ἀπὸ τὰ πιὸ καλά, τὰ ἀγαθὰ. Ἐδῶ ἡ εὐσεβὴς γυναῖκα συναντᾶται νὰ προσεύχεται διὰ τὰ τέκνα της, νὰ ζητῇ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀνδρός της ἀπὸ τὴν ξενιτείαν, τὴν ὑγίαν διὰ τὸν ἄρρωστον. Τὰ αἰτήματά σας ἄς γίνωνται μὲ τὸν μάρτυρα· οἱ νεαροὶ ἄς μιμηθοῦν τοὺς συνομηλικούς των, οἱ πατέρες ἄς εὐχηθοῦν νὰ εἶναι πατέρες τέτοιων παιδιῶν. Αἱ μητέρες ἄς διδαχθοῦν τὸ παράδειγμα τῆς καλῆς μητρός. ἡ μητέρα κάποιου ἀπὸ τοὺς μακαρίους ἐκείνους, ὅταν ἀντικρυσσε τοὺς ἄλλους νὰ ἔχουν κιάλας πεθάνει ἀπὸ τὸ ψῦχος, τὸ παιδί της δὲ ἀκόμη νὰ ἀναπνέῃ λόγῳ καὶ τῆς ρωμαλεότητος καὶ τῆς καρτερίας εἰς τὰ δεινά, καὶ ἐνῶ οἱ δῆμιοι τὸ ἄφηναν μὲ τὴν ιδέαν ὅτι θὰ ἤμποροῦσε νὰ ἀλλάξῃ γνώμην, αὐτὴ ἀφοῦ τὸ ἐσήκωσε μὲ τὰ χέρια της, τὸ ἔβαλεν ἐπάνω εἰς τὸ ἀμάξι, εἰς τὸ ὅποιον εὐρισκόμενοι καὶ οἱ ὑπόλοιποι, ὠδηγοῦντο εἰς τὴν φωτιάν, γνησίᾳ πράγματι μητέρα μάρτυρος. Δὲν ἄφησε δάκρυα ἀπρεπῆ, δὲν ἐξεστόμισε κάτι τί τὸ ταπεινὸν καὶ ἀνάξιον πρὸς τὴν περίστασιν. Ἄλλ' εἶπε «βιάδιζε, παιδί μου, τὸν καλὸν δρόμον, μὲ τὸν συνομηλικόν σου, μὲ τὸν ὁμοσκήνον σου. Μὴ ἀπουσιάσης ἀπὸ τὴν χορείαν, μὴ ἐμφανισθῆς δευτέρος ἀπὸ τοὺς ἄλλους εἰς τὸν Κύριον». Πράγματι ὑπῆρξε βλαστὰρι καλόν, ἀπὸ καλὴν ρίζαν. Ἐδειξεν ἡ γενναία μητέρα ὅτι τὸν εἶχεν ἀναθρέψει μὲ τὰ δόγματα τῆς πίστεως μᾶλλον, παρὰ μὲ τὸ γάλα της. καὶ αὐτὸς μὲν ἔτσι ἀφοῦ ἀνετράφη, ἔτσι κατευδῶθη ἀπὸ τὴν εὐσεβῆ μητέρα του, ὁ δὲ διάβολος ἔφυγεν ἐντροπιασμένος. Διότι ἀφοῦ ἐξεσήκωσεν ἐναντίον αὐτῶν ὀλόκληρον τὴν κτίσιν, ὅλα τὰ εὐρήκε νὰ νικῶνται ἀπὸ τὴν ἀρετὴν τῶν ἀνδρῶν δηλαδὴ τὴν ἀνεμοτάρακτον νύκτα, τὴν πατρίδα μὲ τὸν βαρὺν χειμῶνα, τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, τὴν γύμναιαν τῶν σωμάτων. Ὡ τί ἅγιος χορὸς! Ὡ τί σύνταγμα ἱερόν! Ὡ τί ἀδιάσπαστος συνασπισμός! Ὡ τί κοινοὶ φρουροὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους! Ἀγαθοὶ συμμετοχοὶ εἰς τὰς φροντίδας, συνεργοὶ εἰς τὴν προσευχὴν, πρεσβευταὶ δυνατώτατοι, ἄστρα τῆς οἰκουμένης, ἄνθη τῶν Ἐκκλησιῶν. Δὲν σᾶς ἐκάλυψε τὸ χῶμα, ἀλλὰ ὁ οὐρανὸς σᾶς ὑπεδέχθη. ἀνοίχθησαν εἰς σᾶς αἱ πύλαι τοῦ παραδείσου. Ἄξιον θέαμα εἰς τὴν Ἀγγελικὴν στρατιάν, ἀντάξιον τῶν πατριαρχῶν, τῶν προφητῶν, τῶν δικαίων. Ἄνδρες ἐπάνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεότητος πού κατεφρόνησαν τὴν ζωὴν, πού περισσότερον ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἀπὸ τὰ τέκνα τοὺς ἠγάπησαν τὸν Κύριον. Ἐνῶ διῆγον αὐτὸ τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας, περιεφρόνησαν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν διὰ τὸ δοξάσουν μὲ τὰ μέλη των τὸν Θεόν, «μὲ τὸ νὰ γίνωνται θέαμα εἰς τὸν κόσμον καὶ τοὺς ἀγγέλους καὶ τοὺς ἀνθρώπους», ἐσήκωσαν αὐτοὺς πού εἶχαν πέσει, ἐστερέωσαν τοὺς ἀμφιβόλους, ἐδιπλασίασαν τὸν πόθον εἰς τοὺς εὐσεβεῖς. Ὅλοι, ἀφοῦ ὑψώσαν ἕνα τρόπαιον ὑπὲρ τῆς πίστεως, μὲ ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ στεφάνι τῆς δικαιοσύνης ἐστεφανώθησαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, πού εἶναι ὁ Κύριός μας, εἰς τὸν ὅποιον πρέπει ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Παρακλητικὸς Κανὼν στους Ἁγίους Τεσσαράκοντα Μεγαλομάρτυρες

Οἱ Ἅγιοι Τεσσαράκοντα Μάρτυρες-Παράδειγμα πρὸς μίμησιν!